

Lausunto koskien ylijäämämaan hyödyntämistä tiloilla 927-401-2-45 Luhtapalsta ja 927-401-2-12 Juurikas**Asia**

██████ on 23.3.2025 toimittanut Vihdin kunnan ympäristövalvontaan selvityksen ylijäämämaiden hyödyntämisestä tiloilla 927-401-1-5 Oinas, 927-401-2-45 Luhtapalsta ja 927-401-2-12 Juurikas. Hakemusta on täydennetty 27.3.2025 ja muutettu 4.6.2025. Tilat sijaitsevat Vihdin Oravalassa, Oinasjoen ranta-alueella, Oinasjoen itäisellä puolella. Kiinteistöt eivät sijaitse pohjavesialueella.

Hakija ei omista hankealueen kiinteistöjä. Hakija on esittänyt valtakirjan kiinteistöllä toimimisesta ympäristövalvonnalle.

Alkuperäisen selvityksen ja täydennysten perusteella Vihdin datakeskuksen toiminnasta syntyviä puhtaita ylijäämämassoja on tarkoitus hyödyntää pellon pinnan nostoon kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Tavoitteena on vähentää pellon tulvimista, jolloin ravinne- sekä orgaanisen aineksen huuhtoutuminen vähenee alueella, joka osakseen vähentää maatalouden aiheuttamaa räsitusta vesistölle.

Tämän lisäksi toimenpiteet mahdollistaisivat tehokkaan viljelyn nykyaikaisilla koneilla. Maa-ainesten levityksessä käytetään ensisijaisesti kaivinkonetta sekä puskukonetta. Selvityksen mukaan toiminnassa käytetään tarvittaessa vettä sekä koneellista keräävää harjalaitetta pölyämisen estämiseen sekä alueen tiestön pesemiseen, jos sinne kulkeutuu maa-ainesta toiminnan seurauksena.

Alkuperäisen selvityksen mukaan noin 7 hehtaarin kokoisen pellon kasvukuntoa on tarkoitus parantaa korottamalla sen pintaa keskimäärin 1,1 metrillä. Täyttöön on tarkoitus käyttää yhteensä alle 75 000 kuutiometriä ylijäämämaita. Täyttörajan etäisyys on 1–3 metriä pellon reunalta, jos täyttöalueen vieressä on avo-oja. Oinasjoen reunalla käytetään 25 metrin suojaetäisyyttä.

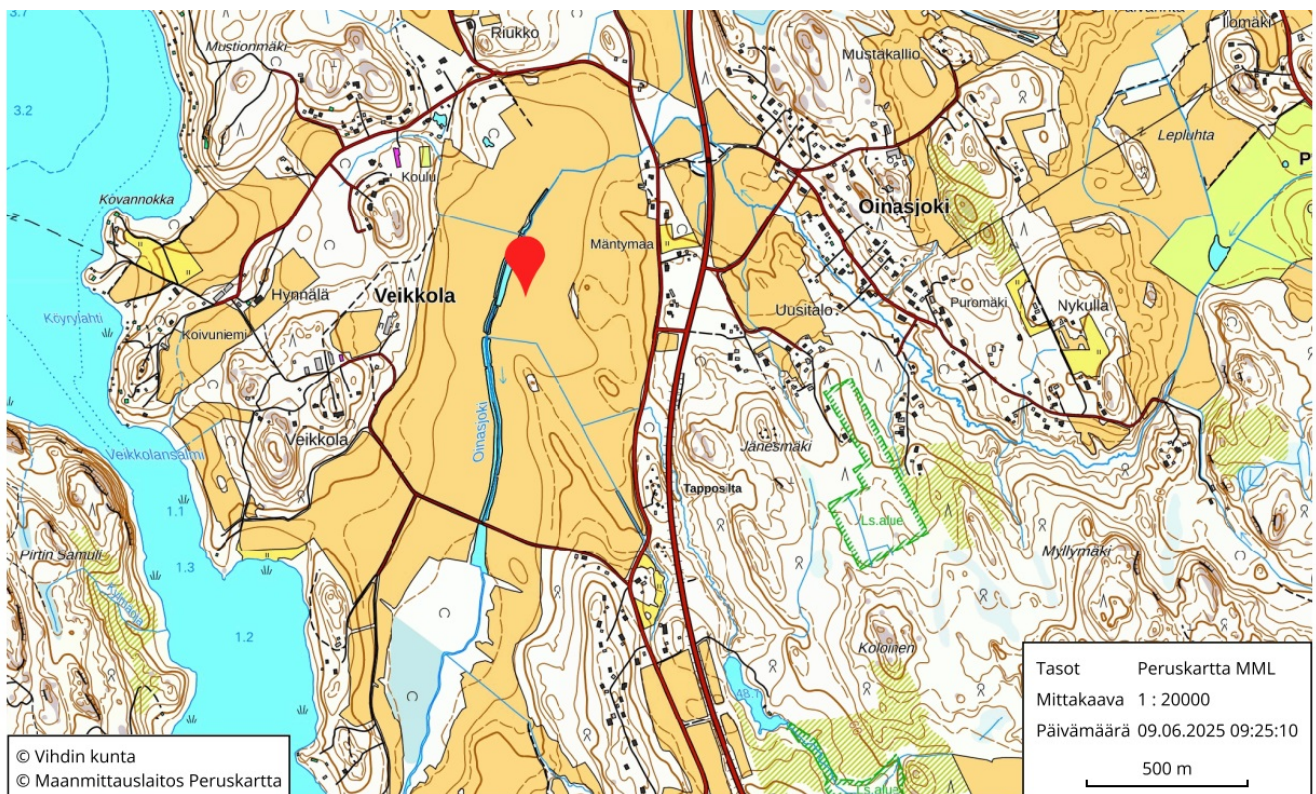
Täyttö aloitetaan pellon matalimmalta osalta porrastettuna. Valmis alue kalkitaan, muokataan, kylvetään ja ilmoitetaan viherkesannoksi. Alue jätetään painumaan määrääjäksi. Painumisajan jälkeen pelto salaojitetaan ja palautetaan tavanomaiseen viljelykiertoon. Kasvualustakerros suunnitellaan uusiksi, kasvualustakerroksena käytetään turpeen ja saven sekoitusta.

Toiminnanharjoittaja esittää, että täytetyn maa-aineksen pilaantumattomuutta valvotaan haitta-ainetutkimuksilla.

Selvityksen mukaan toiminnasta saattaa aiheutua haitallisia vaikutuksia yleiseen viihtyvyyteen kuljetusten muodossa. Haittoja pyritään vähentämään tehokkaalla logistiikalla ja tarvittaessa pölyntorjunnalla. Maa-ainesten kuljetus kiinteistölle esitetään tapahtuvan Porintien ja Oinasjoentien kautta. Maa-ainesten kuljetuksissa pyritään käyttämään tilavuudeltaan mahdollisimman suuria yhdistelmäajoneuvoja. Toiminnalla vähennetään liikennettä ja ehkäistään ympäristöpäästöjä suhteessa kuljetettuun tonnimäärään. Toiminnassa käytetään tarvittaessa vettä pölyämisen estämiseen sekä alueen tiestön pesemiseen, jos sinne kulkeutuu maa-ainesta toiminnan seuraksena.

Selvityksen mukaan toiminnan ympäristöriskit liittyvät lähinnä koneiden ja laitteiden öljy- ja polttoainevahinkoihin. Työkoneissa käytettävä polttoaine varastoidaan allastetussa säiliössä. Alueella on imeytysainetta mahdollisia öljyvuotoja varten.

Esitetyn aikataulun mukaan hanke toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Kartta 1, kiinteistön sijainti Vihdin Oravalassa.

Pyydetty lausunnot ja kannanotot

Vihdin kunnan ympäristövalvonta on pyytänyt ELY-keskuksen kannanottoa vesistöjen huomioimisesta tai mahdollisesta vesiluvan tarpeesta esitetyssä täyttöhankkeessa sekä alueen mahdollisista huomioitavista luontoarvoista. Samalla on pyydetty arviota toimenpiteiden mahdollisesta YVA-arvioinnin tarpeesta ja mahdollisesta liittymätarpeesta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa 19.5.2025 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa:

”Hankealueella ei ole asemakaavaa, Vihdin kunnan strategisen yleiskaavan pääkartassa hankealue on maaseutuelinkeinojen aluetta, jolla on yhdyskuntarakenteen jäsentämistarvetta. Luonto- ja virkistys sekä kulttuuri -kartassa hankealueen läpi/ohi kulkee keskeinen ulkoilureitti. Kestävä liikenne ja yhdyskuntahuolto -kartassa hankealuetta sivuaa siirtoviemärin ohjeellinen varaus. Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella, luonnonsuojelualueella tai Natura 2000 – verkostoon kuuluvalla alueella, eikä siellä ole tiedossa olevia muinaisjäännöksiä. GTK:n maankamara kartan mukaan pinta- ja pohjamaalaji hankealueella on savea.

Oinasjoen valuma-alue hankkeen kohdalla on 16,85 km² eli se on vesilain tarkoittama puro. Hyödyntämisalue on ojitusyhteisön Oinasjoen perkaus ja Oinasjoen pohjavesipatotyö alueella, toimitusnumero 1544He1 ja 1544a, arkistonumero 1090. Ilmakuvien perusteella peltoalue kärsii märkyydestä. Hiidenveden kunnostus 2012-2015 - hankkeessa on rakennettu Oinasjokeen kosteikko, johon peltoalueet rajautuvat.

Kulku hankealueelle on Oinasjoentieltä, joka on yksityistie. Ei liittymistä valtatieltä 2.

Vesilaki

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että suunnitellusta ylijäämämaiden läjityksestä ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain 3 luvun 2 §:ssä lueteltuja haitallisia seurauksia, ja ne voidaan toteuttaa ilman vesilain mukaista lupaa, kun noudatetaan seuraavia periaatteita:

- 1) Toimenpiteelle tulee hakea muut mahdolliset rakentamislain ja ympäristönsuojelulain mukaiset luvat.*
- 2) Maaperän kantavuus on varmistettava pohjatutkimuksin.*
- 3) Toimenpiteestä ei saa aiheutua haittaa niiden alueiden maankuivatukselle, joiden omistajilta ei ole saatu kirjallista*

suostumusta.

4) Pellon kaltevuuden Oinasjokeen tulee säilyä.

5) Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

6) Hankkeeseen ryhtyvä on vastuussa hankkeesta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista ja muista edunmenetyksistä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Lain ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017; YVA-laki) mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely) sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-lain liitteessä 1 on lista hankkeista, joihin aina sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Pellonkorotusta ei mainita hankeluettelossa. Koska tässä tapauksessa korottaminen on tarkoitus tehdä ylijäämämaalla, tulee arvioitavaksi, onko hankkeessa kyse hankeluettelon kohdasta 11 b) jätteen käsittelylaitoksen, joissa muuta kuin vaarallista jätettä ... sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle. Kohta tarkoittaa myös maankaatopaikkoja.

Suunnitelmien yleispiirteisyydestä johtuen ei voida poissulkea, etteikö hankkeessa olisi kyse ensisijaisesti ylijäämämaan loppusijoittamisesta. Pellonkorotushankkeesta tulee laatia tarkemmat suunnitelmat leikkauskuvineen. Arvioinnin kannalta oleellista on myös, että suunnitelmien avulla voidaan osoittaa maa-ainekselle olevan käyttökohteessa todellinen tarve, maa-ainesta käytettävän vain määrä, joka on hankkeen toteuttamisen kannalta tosiasiallisesti tarpeen, ja se, että maa-aines on käyttötarkoitukseensa teknisesti soveltuvaa. Maa-ainesten tarve, määrä ja laatu pitäisi pystyä perustelemaan.

Lisäksi arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksissa sellaiseen hankkeeseen, tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan hankeluettelon vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen. Suunnitellussa hankkeessa on tarkoitus käyttää 75 000 m³ ylijäämämaata, mikä karkeasti arvioiden tarkoittaa massamääränä yli 100 000 tonnia. Siten hanke ylittää hankeluettelon 50 000 tonnin vuosittaisen raja-arvon. ELY-keskus pitää mahdollisena, että hankkeesta aiheutuu etenkin rakentamisen aikana hankeluettelon 11 b kohdan mukaiseen maankaatopaikkaan rinnastettavia vaikutuksia. Vaikutuksia voi aiheutua erityisesti vesistöön tai maansiirto- ja rakennustöistä pölyämistä sekä melua, jolla on vaikutus ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen.

ELY-keskus pitää tarpeellisena tehdä asiassa YVA-lain 13 §:n tarkoittama päätös YVA-menettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa. Hankkeesta vastaava voi laittaa asian vireille Uudenmaan ELY-keskuksessa. Päätöksentekoa varten tarvittavat tiedot on listattu YVA-asetuksen pykälässä 1.”

Vihdin kunnan ympäristövalvonta on pyytänyt Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kommenttia koskien hanketta.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö on 8.4.2025 päivätyssä kommentissaan todennut seuraavaa:

”Pelto on veden vaivaama, paikoin tosi alavaakin. Varmaan hyötyy korotuksesta.

Tosiaan 10 vuotta sitten tehtiin alueelle kosteikkaa.

kokemuksesta tiedetään, että alue on herkkä pullahtamaan jos läjitys liian korkea tai läjitetään kasoihin lähelle Oinasjokea. Etäisyys jokeen hyvä säilyttää 20 metriä ja loivaluiskaisena 1:4. Pintamaa ensin pois? Siitä voisi kaapia jonkinlaisen penkereen että läjitysmä, jonka tiedetään olevan paikoin tosi löysää, ei valu pintavaluntana ojaan. Liite kuva 3 ei latautunut, en nähnyt mitä se sisälsi. oliko jossain läjitysalueen poikkileikkaus eli mikä on läjityspaksuus/profiili?”

Hakijan muutoshakemus

Hakija on muuttanut 4.6.2025 hakemustaan niin, että käytettävien maa-ainesten määrä on pienennetty alle 50 000 tonniin. Päivitetyssä hakemuksessa hanke-alueeseen kuuluvat tilat 927-401-2-45 Luhtapalsta ja 927-401-2-12 Juurikas. Täytettävä määräala on noin 4 hehtaarin suuruinen.

Muutoshakemuksen liitteenä on toimitettu pellontäyttösuunnitelma, mihin kuuluu maastoleikkaus ja asemapiirustus. Tämän lisäksi hakija on liittänyt mukaan valokuvia kohteelta, joissa näkyy, että pellon vedenpinta on vain 46 cm pellon pinnan alapuolella. Hakija esittää viestissään, että salaojat eivät voi toimia, kun pintaa korotetaan, mutta uusien salaojien tekeminen mahdollistaa pellon palauttamisen viljelykelpoiseksi. Hakija huomauttaa myös, että kuvista ilmenee pellon kosteustaso kuvaushetkellä, ja että isoilla koneilla ei voi toimia alueella.

Ympäristölautakunnan lausunto

Vihdin kunnan rakentamis- ja ympäristölautakunnalla ei ole tiedossa estettä ilmoituksen mukaisen pilaantumattoman ylijäämään hyödyntämiselle tiloilla 927-401-2-45 Luhtapalsta ja 927-401-2-12 Juurikas, kun toimitaan tehdyn selvityksen mukaisesti ja ELY-keskuksen lausunnossaan edellyttämällä tavalla sekä Vihdin ympäristönsuojelumääräysten ja tämän lausunnon mukaisesti.

Ympäristövalvonnan saaman selvityksen mukaan hyödynnettävät maa-ainekset eivät ole jätettä eikä kyseessä ole ympäristöluvanvarainen toiminta seuraavien edellytysten täytyessä:

- 1) Ylijäämämaat ovat pilaantumattomia (edellytetään dokumentointia lausunnossa kuvatulla tavalla)
- 2) maa-ainekset toimitetaan kaivupaikalta suoraan käyttökohteeseen
- 3) työ tehdään toimenpidelupahakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaisesti
- 4) maa-ainekset käytetään sellaisenaan
- 5) täyttöön käytetään maa-aineksia ainoastaan kunnostustarpeen kannalta välttämätön määrä

Toiminnan katsotaan olevan suunnitelmallista asiasta saadun selvityksen perusteella. Lisäksi suunnitelmallisuuden perusteena on, että toimijan tulee toimia annetun selvityksen sekä Uudenmaan ELY-keskuksen ja Vihdin kunnan ympäristövalvonnan antaman lausunnon esittämällä tavalla. Hanke on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 aikana, jolloin maiden välivarastoinnille ei ole pitkäaikaista tarvetta.

Toiminnan katsotaan olevan todelliseen käyttötarpeeseen perustuvaa ja varmaa asiasta saadun selvityksen ja valtakirjan perusteella.

Toiminnanharjoittaja esittää, että täytetyn maa-aineksen pilaantumattomuutta valvotaan haitta-ainetutkimuksilla. Maa-ainesten pilaantumattomuus tulee todentaa ottamalla näytteitä kaivuutyömaalta, josta maa-aineseriä toimitetaan. Näytteiden tulee olla edustavia. Pellon täyttöön saa käyttää vain puhtaita maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksessa (VNA 214/2007) annetut kynnyksarvot.

Maa-ainesten seassa ei saa olla roskia tai rakennusjätettä. Täyttöihin ei saa sijoittaa maa-aineksia, jotka ovat peräisin pilaantuneeksi todetulta tai epäillyltä alueelta tai muulta alueelta, jonka maaperässä voi alueen käyttöhistorian vuoksi olla haitallisia aineita. Täyttöön käytettävistä maa-

Kuntaympäristöpalvelut

11.06.2025

rakyma 17.6.2025 § 5 liite 1
163/11.01.04/2025

aineksista ja alueelle tuotavista kuormista on pidettävä kirjaa ja kirjanpito on esitettävä pyydetessä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Mikäli maa-aineksia aiotaan vastaanottaa kohteista, joita ei ole etukäteen ilmoitettu, toiminnanharjoittajan on ennakoon otettava yhteyttä ympäristönsuojeluviranomaiseen asian käsittelemiseksi.

Oinasjoentien asukkaille aiheutuvan haitan vähentämiseksi tulee toiminta-aikoja rajata seuraavasti: kuljetukset sallitaan arkipäivisin klo 7–18.

Ylijäämämaita ei saa levittää selvityksessä esitettyä (25 m) lähemmäksi vesistöä. Muiden valtojen osalta suojaetäisyydet ovat vähintään 5 m ja muiden ojien osalta vähintään 1 m. Toiminnasta ei saa aiheutua vesistön pilaantumista pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä muutakaan välitöntä ympäristön pilaantumista. Toiminnan vaikutuksista vastaa ylijäämämaiden vastaanottaja.

Hyödyntäminen on pyrittävä suorittamaan siten, että hyödyntämispaikalle toimitettu maa-aines levitetään mahdollisimman pian kiinteistölle eikä maa-aineksia jouduta tarpeettomasti varastoimaan ennen hyödyntämistä.

Reitti

Ympäristövalvonnan näkemyksen mukaan mahdollisena reittinä voidaan käyttää esitettyä reittiä Porintie-Oinasjoentie. Työ on toteutettava siten, ettei liikennöinti aiheuta normaalista tieliikenteestä poikkeavia haittoja, kuten pölyä tai melua tai tien likaantumista.

Kirjanpito

Vastaanotettavista maa-ainekuormista on pidettävä kirjaa ja vastaanottajan on oltava selvillä vastaanottamiensa maa-ainesten määrästä, alkuperäistä ja pilaantumattomuudesta. Kirjanpito vastaanotetuista ylijäämämaista ja sen alkuperästä on toimitettava ympäristövalvontaan pyydetessä.

Melu

Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttäminen ulkona on kiellettyä asuin, potilas tai majoitus huoneistojen läheisyydessä arkisin maanantaista perjantaihin kello 22.00–7.00 välillä sekä viikonloppuisin lauantaista sunnuntaihin ja yleisinä juhlapäivinä kello 20.00–9.00 välillä (42§).

Lopputarkastus

Hyötykäytön loputtua tulee siitä ilmoittaa ympäristövalvontaan. Kohteelle tehdään lopputarkastus, jossa tarkastetaan, että toteutus vastaa annettua suunnitelmaa. Lopputarkastuksen yhteydessä on myös esitettävä kirjanpito ajetuista massoista (lähtökohde, maanlaatu, määrä, sijoituspaikat, tehdyt maaperäanalyytit).

Tämä lausunto koskee ainoastaan ilmoituksessa esitettyä ylijäämämaan hyödyntämistä, jonka enimmäismäärä on alle 50 000 tonnia.

Mikäli toiminnasta aiheutuu tai uhkaa aiheutua ympäristönsuojelulain 27 § tarkoittamia seurauksia, voidaan toimintaan edellyttää ympäristölupaa. Mikäli toiminnasta aiheutuu muuta merkittävää tai välitöntä ympäristön pilaantumista, voi valvontaviranomainen keskeyttää toiminnan, jollei haittaa voida muutoin poistaa tai riittävästi vähentää. Ylijäämämaiden vastaanottajan on selvitettävä itse muilta viranomaisilta mahdollisesti tarvittavien lupien tai ilmoitusten tarve.

Edellä mainittujen ehtojen täyttyessä tuotavia maa-aineksia ei luokitella ympäristöministeriön ohjeen (muistio 3.7.2015) mukaan jätteeksi, eikä toiminta edellytä ympäristölupaa.

Perustelut

Ympäristövalvonta perustelee lausuntoaan tulkittuaan erityisesti asian jäteluonnetta ja naapurustohaittaa.

Maa-ainesten jäteluokitus

Maa-aineksen käsittelyyn tai käyttöön ei vaadita ympäristölupaa jätteen ammattimaisena tai laitospäivätyksellisenä käsittelynä, jos maa-ainesta ei pidetä jätteenä.

Ympäristöministeriön kaivettujen maa-ainesten jäteluonnetta koskevan muistion 3.7.2015 mukaan ylijäämämaiden jäteluonnetta arvioidaan monivaiheisella arvioinnilla, jossa kaikkien arviointiperusteiden on täyttyttävä, jotta ylijäämämaa-aines ei ole jätettä. Jäteluonteiden keskeisiä arviointiperusteita ovat: maa-aines on pilaantumaton, sen jatkokäyttö on varmaa ja suunnitelmallista, maa-aines voidaan käyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimia ja maa-aines ei sisällä muita jätelajeja.

Maa-aineksen tulee olla pilaantumaton, jotta sitä ei pidetä jätteenä. Pilaantumattomuus osoitetaan tarvittaessa tutkimuksin. Tämä tulee kyseeseen, kun maa-aines toimitetaan pilaantuneeksi todetulta tai epäilyltä alueelta tai muulta alueelta, jonka maaperässä voi alueen

käyttöhistorian vuoksi olla haitallisia aineita. Pilaantumattomuuden arviointia edellytetään myös silloin, kun aistinvaraisesti havaittavat tekijät, kuten maa-aineksen poikkeava haju tai ulkonäkö, aiheuttavat epäilyksen mahdollisesta pilaantuneisuudesta. Muissa tapauksissa pilaantumattomuutta ei tarvitse yleensä erikseen osoittaa.

Käytön varmuutta osoittaa se, että maa-aines toimitetaan kaivupaikalta suoraan käyttökohteeseen tai sen varastointi on lyhytaikainen ennen käyttöä. Käyttöä ei voida pitää varmana, jos maa-ainesta joudutaan varastoimaan pitkään. Yli vuoden kestävä varastointi katsotaan yleensä pitkäkestoiseksi varastoinniksi.

Jatkokäytön tulee olla suunnitelmallista ja käytölle tulee olla todellinen tarve. Tarvetta arvioidaan sen perusteella, onko toiminnan tarkoituksena käyttää materiaali hyödyksi siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita vai onko ensisijaisena tarkoituksena päästä materiaalista eroon. Jotta maa-ainesta ei lueta jätteeksi, on se voitava jatkokäyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimia. Muuntamisena ei pidetä lajittelua, seulontaa, murskausta tai muuta vastaavaa mekaanista esikäsittelyä. Hankkeen tarkoituksenmukaisuudesta todetaan, että hankealueen pelto on tulviva, ja maa-ainesten hyötykäyttö voidaan arvioida selvitysten ja lausuntojen perusteella tarpeelliseksi.

Naapuruushaitta

Naapuruussuhdelain (26/1920) 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta rasisusta naapureille (YSL 27 §, 2 mom. kohdat 1–3) tarkasteltaessa todetaan, että naapurihaittaa aiheutuu lähinnä lisääntyvästä liikenteestä, mikä on kuitenkin tilapäistä. Liikenteen aiheuttamia haittoja voidaan vähentää edellyttämällä tiukempia toiminta-aikoja. Haittaa aiheutuu lähinnä Oinasjoentien varrella olevien kiinteistöjen asukkaille. Hankkeen kuljetusliikenteen haittavaikutukset eivät yksinään tarkoita lupakynnyksen ylittymistä.

Naapuruussuhdelain (26/1920) 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta rasisusta naapureille (YSL 27 §, 2 mom. kohdat 1–3) tarkasteltaessa todetaan, että naapurihaittaa aiheuttavan liikenteen katsotaan olevan tilapäistä. Liikenteen aiheuttamia haittoja minimoidaan rajaamalla toiminta-aikoja arkipäiville klo 7.00-18.00.

Kuntaympäristöpalvelut

11.06.2025

rakyma 17.6.2025 § 5 liite 1
163/11.01.04/2025**Sovelletut oikeusohjeet**

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 27.2 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 11 §, 15 §, 25 §

Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräykset (ympa 24.4.2024) 25 §

Vihdin kunnan toimintasääntö (KH 5.5.2025 § 123 liite 4) 22 §, 23 §

Ympäristöministeriön muistio 3.7.2015, Kaivetut maa-ainekset -
jäteluonne ja käsittely 3.2